



ประโยค ป.ธ. ๖
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

๑. สมเด็จพระบรมศาสดาเมื่อจะทรงโอวาทเศรษฐีและเทวดา ด้วยอำนาจวิบากแห่งกรรมดีและกรรมชั่วนั้นแล จึงตรัสว่า ดูก่อนคฤหบดี ในโลกนี้ ฝ่ายบุคคลผู้ทำบาปก็ย่อมเห็นบาปว่าดี ตลอดเวลาที่บาปยังไม่ผลัดผล แต่เมื่อใด บาปของเขาผลัดผล เมื่อนั้น เขาย่อมเห็นบาปว่าชั่วแท้ ๆ ฝ่ายบุคคลผู้ทำกรรมดี ย่อมเห็นกรรมดีว่าชั่วดี ตลอดเวลาที่กรรมดียังไม่ผลัดผล แต่เมื่อใด กรรมดีของเขาผลัดผล เมื่อนั้น เขาย่อมเห็นกรรมดีว่า ดีจริง ๆ ดังนี้แล้ว เมื่อจะทรงสืบอนุสนธิแสดงธรรม จึงได้ตรัสพระคาถาเหล่านี้ว่า

ฝ่ายบุคคลผู้ทำบาป ย่อมเห็นบาปว่าดี ตลอดเวลาที่
 บาปยังไม่ผลัดผล แต่เมื่อใด บาปผลัดผล เมื่อนั้น
 (บุคคลผู้ทำบาป) ย่อมเห็นบาปว่าชั่ว ฝ่ายบุคคลผู้ทำ
 ความดี ย่อมเห็นกรรมดีว่าชั่ว ตลอดเวลาที่กรรมดี
 ยังไม่ผลัดผล แต่เมื่อใด กรรมดีผลัดผล เมื่อนั้น
 (บุคคลผู้ทำความดี) ย่อมเห็นกรรมดีว่าดี ดังนี้ ฯ

ในพระคาถานั้น บุคคลผู้ประกอบด้วยกรรมชั่วมีกายทุจริตเป็นต้น ชื่อว่าบุคคลผู้ทำบาป ฯ ความจริง ฝ่ายบุคคลผู้ทำบาปนั้น เมื่อยังเสวยความสุขที่บังเกิดด้วยอานาภาพแห่งความสุจริตในปางก่อนอยู่ ก็ย่อมเห็นแม้บาปกรรมว่าดี ฯ บาทพระคาถาว่า ยาว ปาปํ น ปจฺจติ เป็นต้น มีความว่า บาปกรรมนั้นของเขานั้น ยังไม่ให้ผล ในภพปัจจุบัน หรือในสัมปรายภพ ตราบใด ฯ แต่เมื่อใด บาปกรรมนั้น ของเขานั้น ย่อมให้ผลในภพปัจจุบัน หรือในสัมปรายภพ เมื่อนั้น บุคคลผู้ทำบาปนั้น เมื่อเสวยกรรมกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันภพ และความทุกข์ในอบายภูมิ ในสัมปรายภพอยู่ ก็ย่อมเห็นบาปว่าชั่วจริง ฯ

๒. ความพิสดารว่า ในสมัยหนึ่ง เมืองไพศาลีได้เป็นเมืองมั่งคั่งกว้างขวาง มีชนมาก มีมนุษย์เกื้อนกล่น ๆ ก็ในเมืองไพศาลีนั้น ได้มีกษัตริย์ครอบครองราชสมบัติตามวาระกันถึง ๗,๗๐๗ พระองค์ ๆ ปราสาทเพื่อประโยชน์เป็นที่ประทับของกษัตริย์เหล่านั้น ก็มีประมาณเท่านั้นเหมือนกัน เรือนยอดก็มีประมาณเท่านั้นเหมือนกัน สถานที่รื่นรมย์และสระโบกขรณี เพื่อประโยชน์เป็นที่ประทับอยู่ในพระราชอุทยาน ก็ได้มีประมาณเท่านั้นเหมือนกัน ๆ โดยสมัยต่อมา เมืองไพศาลีนั้น ได้เป็นเมืองมีภิกษาหาได้ยากข้าวกล้าเสียหาย ๆ ที่แรกพวกมนุษย์ที่ยากจน ในเมืองไพศาลีนั้น ได้ตายไป เพราะโทษคือความหิว ๆ พวกอมมนุษย์ก็เข้าสู่พระนคร เพราะกลิ่นซากศพของมนุษย์เหล่านั้นที่ถูกทอดทิ้งไว้ในที่นั้น ๆ ๆ มนุษย์ทั้งหลายได้ตายไปมากกว่ามาก เพราะอุปัทวะที่เกิดจากพวกอมมนุษย์ ๆ อหิวาตโรคเกิดขึ้นแก่สัตว์ทั้งหลาย เพราะความปฏิกูลด้วยกลิ่นศพแห่งมนุษย์เหล่านั้น ๆ ภัย ๓ อย่าง คือ ภัยเกิดแต่ภิกษาหาได้ยาก ๑ ภัยเกิดแต่มนุษย์ ๑ ภัยเกิดแต่โรค ๑ เกิดขึ้นแล้ว ด้วยประการฉะนี้ ๆ ชาวพระนครประชุมกันแล้ว กราบทูลพระราชาว่า ข้าแต่พระมหาราชเจ้า ภัย ๓ อย่างเกิดขึ้นแล้วในพระนครนี้ ในกาลก่อนแต่กาลนี้ จงถึงพระราชาชั้นที่ ๗ ชื่อว่าภัยแบบนี้ไม่เคยเกิดขึ้นแล้ว เพราะว่า ในรัชกาลของพระราชา ผู้ทรงธรรมทั้งหลาย ภัยแบบนี้ย่อมไม่เกิดขึ้น ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที.



เฉลย ประโยค ป.ธ. ๖ แปล ไทยเป็นมคธ

๑. สตถา กลยาณปาปกาณัน กัมมานัน วิปากวเสเนว เสฎฺฐิจญฺเจว เทวตญฺจ โอรหนโต อิตฺ คหปติ ปาปปฺคุคฺโลปิ ยาว ปาปํ น ปจฺจติ ตาว ฆทฺธานิ ปสฺสติ ยทา ปนสฺส ปาปํ ปจฺจติ ตทา ปาปเมว ปสฺสติ ฆทฺธปฺคุคฺโลปิ ยาว ฆทฺธํ น ปจฺจติ ตาว ปาปานิ ปสฺสติ ยทา ปนสฺส ฆทฺธํ ปจฺจติ ตทา ฆทฺธเมว ปสฺสตีติ วตฺวา อญฺสญฺธี ฆญฺเฐตฺวา ฆมฺมํ เทเสนฺโต อีมา คาคา อภาลิ

ปาโปปิ ปสฺสตี ฆทฺธํ ยาว ปาปํ น ปจฺจติ

ยทา จ ปจฺจตี ปาปํ อถ (ปาโป) ปาปานิ ปสฺสติ

ฆทฺธโรปิ ปสฺสตี ปาปํ ยาว ฆทฺธํ น ปจฺจติ

ยทา จ ปจฺจตี ฆทฺธํ อถ (ฆทฺธโร) ฆทฺธานิ ปสฺสตีติ ฯ

ตตฺถ ปาโปติ กายทฺวจฺจริตาทีนา ปาปกมฺเมเนยฺย ยุตฺตปฺคุคฺโล ฯ โสปี ทิ ปุริม-
สฺจจริตานุภาเวเน นิพฺพตฺตํ สุขํ อญฺภวมาโน ฆทฺธโรปิ ปสฺสตี ฯ ยาว ปาปํ น ปจฺจตีติ ยาว
ตสฺส ตํ ปาปกมฺมํ ทิฏฺฐจฺจเม วา สมฺปฺราเย วา วิปากํ น เทติ ฯ ยทา ปนสฺส ตํ
ทิฏฺฐจฺจเม วา สมฺปฺราเย วา วิปากํ น เทติ อถ ทิฏฺฐจฺจเม วิวชา กมฺมกรณา
สมฺปฺราเย จ อปายทฺทุกฺขํ อญฺโฆนฺโต โส ปาโป ปาปานิเยว ปสฺสตี ฯ **(ธมฺมปทฺฐจ-
กถาย ฆญฺโโจ ภาโค/หน้า ๑๒)**

๒. เอกสฺมี ทิ สมเย เวสาลี อิทฺธา อโหสิ ผีตา พหุชฺชา อากิณฺณมฺนุสฺสา ฯ
ตตฺถ ทิ วาเรน รชฺชํ กโรนฺตานิ ชตฺติยานเวยว สตฺตสตาธิกาณี สตฺต สหสฺसानิ สตฺต
จ ชตฺติยา อเหสฺสุ ฯ เตสํ วสนตฺถาย ตตฺตกาเยว ปาสาทา ตตฺตกาเนว กุฎฺฎาคารานิ
อุยฺยานเเน วิหารตฺถาย ตตฺตกาเยว อารามา จ โปกฺขรณฺนิโย จ อเหสฺสุ ฯ สา อปฺเรน
สมเยเน ทฺพทฺธิกา อโหสิ ทฺสสฺสสา ฯ ตตฺถ ฉาตฺกโทเสเน ปจฺมํ ทฺคคตฺมณฺุสฺสา

กาลมกัสนุ ๑ เตลั ตตถ ตตถ ฉทชิตานัน กุณปานัน คนุเชน อมนุสสา นครัง ปวีสิสุ ๑
อมनुสสุปททเวณ พหุตรา กาลมกัสนุ ๑ เตลั กุณปนคณฐปฏิกุลตาย สตุตทานัน อหิวาตก-
โรโค อุปปชชิตี ๑ เอวํ ทุพุกิกุขภยํ อมนุสสภยํ โรคภยนุติ ตีณิ ภยานิ อุปปชชิสสุ ๑
นครวาสินโน สนนิปตติตวา ราชานัน อาหังสุ महाराज इमस्मि नकरे तीणि भयानि
उपपन्नानि इति पुपुपे यव सत्तमा राजप्रविग्णा एवरुपी भयं नाम न उपपन्न-
पुपुप् ऋमिकराचुनं हि काले एवरुपी भयं न उपपचชत्तीति १ (ธมฺมปทฏฺจกถาย สตุตโม
ภาโค/หน้า ๘๗)